

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . . . 20 кор.
 на пів року . . . . . 10 кор!
 на чверть року . . . . . 5 кор.
 на місяць . . . . . 1-70 кор.

За границю:

на цілий рік . . . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . . . 8 рублів
 або 18 франків
 Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очи і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
 «трім неділя і руских свят
 1/2 год. пополудни.

Редакция, администрация і
 експедиция «Руслана» під ч. 1.
 Л. Домбровського (Хорунчини). Екс-
 педиція місцева в Агенції Со-
 коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
 на попереднє застереження. —
 Рекламациі неопечатані вільні
 від порта. — Оголошеня зви-
 чайні приймають ся по ціні
 20 с. від стрічки, а в «Наді-
 сланім» 40 с. від стрічки. По-
 дяки і приватні донесеня по
 30 с. від стрічки.

Австро-угорський розлад.

(Письмо з Відня).

(X) Ще не охолонули були малярські загорільці після цісарського приказу, виданого по скінченю маневрів в Хлопах, коли появило ся цісарське відручне письмо, котрим Корона поручила гр. Куєнови утворення нового міністерства в Угорщині, а при сій нагоді зовсім рішучо зазначила, що ані на пядь не може відступити від одноцільности і спільности армії і дуалістичного устрою монархії. Можна було наперед сподівати ся, що все те викличе незвичайну бучу із сторони коштутівців в угорським соймі, котрий в четвер зібрав ся на надзвичайне засіданє. Одначе виданє відручного письма цісарського поспувало пляни не лише коштутівцям, але й честилубивому президентови посольської палати гр. Апоньому, котрий пливе зовсім на філях коштутівської струї і своїх безмежних забагів. Коли перше були вигляди, що опозиція зірве ся до відповіді на цісарський приказ в формі соймової адреси, за котрою навіть гр. Апоні горячо промовляв, після появи відручного письма до гр. Куєна вельми змаліли вигляди на можливість адреси.

Всеж таки коштутівці довели на четверговім засіданю сойму до нечуваної галабурди і бучі, доходило навіть мало-що не до чинної обиди міністра-президента, котрого коштутівці ніяк не хотіли допустити до слова, щоби зложив заяву про поручене єму утворення нового міністерства, коли коштувець Барабаш обидою короля викликав несподіваний зворот. Не лише правительственне сторонництво ліберальне зірвало ся до опору проти коштутівців, але й католицьке сторонництво Зічого злучило ся з ним в тім змаганю, а тим уможливлено не лише міністрови-президентови зложене єго заяви, але також прийнято єго внесене, що палата відручує ся аж до утворення нового міністерства. Можна сподівати ся, що тепер ліберальне сторонництво набере більше відваги і сили в боротьбі з коштутівцями, та що й гр. Апоні не схоче плисти на філях коштутівської струї і стане кріпше по стороні більшости. Одначе все ще є вельми сумніве, чи гр. Куєнови поведе ся утворити нове міністерство і виконати поручену єму задачу.

Але не менший розлад, хоч не в такій різкій формі проявив ся і в австрійській раді державній, покликаний лише на те, щоби усунути формулку Хіарого, з якою звязаний був в лютім ухвалений закон збільшеного контингенту новобранців. Хоч правительство в новій предлозі обставало за збільшеним контингентом, то мимо того так з лівіці, як з правіці обставано за тим, щоби вернути до старого контингенту новобранців. Правительство по довгім опорі згодило ся на останку на давний контингент. Почала ся відтак поміж сторонництвами лівіці і правіці чисто формальна боротьба — лівіця обстає при внесеню п. Дершати, коли тимчасом Чехи, за котрими стоїть правіця, домагають ся, щоби приня-

то внесене д-ра Плячка. Лівіця вітрить в тім маневр в цілі воскресення давньої правіці і завзято опирає ся. На тих формальних спорах перейшов четвер, а в хвилі, коли се пишемо, відбувають ся дальші наради клубів, котрі може доведуть до компромісу. Инакше мусить помогти §. 14, а перед ним мусить рада державна розіхати ся.

Наші церковні владки.

(Конець).

Отже між иншим закинув автор статі в Ruthenische Revue, що хочуть сьвященнчу традицію знести, або бодай перервати в сей спосіб, що не допускають сьвященних синів до сьвященного стану. Менша о тоє, що «голосний автор» не подає жадного доказу на своє твердження, бо він взагалі не подає доказів, але спитаємо, чим то ліпші поповичі для сьвященного стану, як діти сьвітських людей? В такім разі хвба цілий католицький клир був би до нічого, бо не може рекрутовати ся з поповичів вже в тої самої причини, що клир живе в целібаті. Але і та «сьвященна традиція» що-до вибору стану молодого покоління має звичайно більше сьвітські і єгоїстичні мотиви, чим церковні і народні. Бо знаємо прецінь, що звичайно практичні батьки ось як намовляють синів, вступити до семинарії: там вже дадуть тобі печене і варене, ти не потребуєш мещ гарувати лекціями, або днюрнами, а я зможу посилати молодших братів до школи; а за чотири роки ви береш собі гарну панну, ожениш ся і будеш собі паном в своїй парохії, на свободі, на волі, не будеш мусів сидіти в бюрі, не потребуєш держати ся годни, не звати мещ наставника над собою...

Однак мимо довгих нераз і настійчивих перевазий родини, кождий зі спосібніших матуристів рве ся до сьвітських факультетів, раз тому, що як молодий і недосвідчений менше лякає ся представлюваних єму трудностей, а по друге, бо чує, що для скріплення нашого народу потреба як найбільше сьвітської сьвідомої інтелігенції. Ідучи на сьвітський факультет, кождий молодий академик має почуте сповнення народного обовязку. До семинарії вступають або «практичні» т. є. єгоїсти, або слабших талантів; і слабого здоровья. В виду сего факту ті «verkrachte Gymnasiasten», — як автор з Ruth. Revue називає вступивших без матури до семинарії, — справді не являють ся найгіршим матеріалом на сьвященників, а досвід доказує, що з них вийшло багато ревних, спосібних сьвященників, і писателів. Про научну вартість і класифікаційне значінє матури гадки дуже поділені, а противники єї жадають знесеня єї як непотрібного, денервуючого ученика а для єго умового розвитку і для осудку єго наукових кваліфікацій зовсім непрактичного баласту. Але щоби матури придавати значінє conditio sine qua non сьвященничого стану, се зовсім несправедливе. Можна бути так високо образованим, як сам «голосний автор», а прецінь не мати християнського духа і шпирити соблазн...

На всякий спосіб не можна з того робити владкам заміту, що показала ся потреба приймати до семинарий деяких без матури, в ви-

ду великого запотребованя молодих сил задля отвореня нових катехитур і т. д. і великого браку молодіжи, яка послідними літами кинула ся була на науку права, де отворив ся був скорий аванс, а тепер так само на філософію. Так само не можна владків винити за реформу оо. Василян Єзуїтами. Хтож мав їх реформувати? Може відпоручники «Народного Комітету», або комісія, вибрана на «всенароднім вічу»? Дарує «голосний автор», що усьміхаємо ся, читаючи се. Так вже зовсім на сьвітське копито не можна брати церковних справ. Як не сей монашій чин, то инший мусів підняти ся реформи. А що она була потрібна, на се доказ, чим були Василяни перед, а чим по реформі. Хто тільки їх пізнав тепер, чи то у душпастирській, чи місійній роботі, чи вкінці з їх видавництв, той зрікає ся давних упереджень до того чина, давних замітів і мусить признати їм щирю і богоугодну працю так на церковнім, як і народнім полі. А коли єще находять ся такі Глебовічки, що без жепадки можуть согам publico голосити, що «ми до монахів не маємо довіря», то они не далеко утікли від французских Комбесів, які проганяють конгрегації не задля їх позиточної діяльности на полі шкільництва, але тому, що се монахи і ревнителі католицької віри.

Одним з головних атутів «голосного автора» є закид шпіонажи, яку мнимо управляють Єзуїти в рускій колегії в Римі. Автор оповідає романтичну історію про єзуїтську інтригу з о. Левицким, б. прокуратором римским, але не каже, чи прецінь він також сповняв єго «ганблячу місію отвіраня листів», якої не хотів підняти ся о. Уліцквій, та чи наслідник тогож о. Яцковський сповняє єї? Коли правила клявзури вимагають контролі кореспонденції, то вільно питомцям не вступати або виступати з заведеня, щоби звільнити ся з неї, але не можна уважати ганблячим виконуванє тої контролі. В ріжних, навіть сьвітських виховуючих інститутах є заведена контроля кореспонденції, щоби не допустити любовних, або якихсь політичних писем і брошур і тим способом запобічи розсіваню духа і гадок остаючих під клявзурою вихованків. Бож кождий, хто в житю відбував яку небудь клявзуру, знає добре, що коли чий гадки і бажаня вибігають поза мури, она стає нестерпимим тягарем, вязницею. Зворушений дух бе ся, як неосвоєний птах в клітці і сам себе ранить своїми дикими помислами.

Але нам певно закине «голосний автор», що відходимо від річи, бо трактуємо справу більше з церковного становища, коли він в своїй статі в Ruthenische Revue порушував єї з народного становища. Однак ми стоїмо на становищу Франкового попа з «Панських жартів», на якого покликуюв ся «голосний автор», що для народа можна багато зробити на підставі самої церковної діяльности. Коли сьвященник сповняє вповні і совісно свою учительську і душпастирську місію, то не лише піднесе моральність, але і народну самосвідомість, солідарність і любов між своїм стадом. Тоді не стане хрунів не зі страху перед побоями, або прилюдною наганою, але з внутрішнього, щирого патріотизму, який зацепить сьвященник вже в дитині своїми проповідями, катехизаціями, науками і брошурками; тоді сьвященник не буде потребував аж підчас виборів розцібати ся і наражувати ся на інсультациї жидів і арештованя жандармів, бо він буде певний своєї громади і она постоїть за

ч. 55. В. Винниченко і В. Деде: Повісті й оповідання. Стор. 282. 8°. Ціна 3 К.

В серії літературно-науковій:

ч. 60—61. Марія Вернер: Біблія або книги Старого Завіта. Переклад Л. У. з передмовою М. Драгоманова. Стор. 80. 16°. Ціна 40 сот.

ч. 62—63. Генріх Кляйст: Маркіза О... Переклад з передмовою Івана Франка. Стор. 69. 16°. Ціна 40 сот.

ч. 64. Н. Карвез: Філософія історії, історіософія і соціологія. З великоруського переклад Олександр Сущко. Стор. 35. 16°. Ціна 25 сот.

ч. 68. Ш. Сенбобо: Міжнародні революційні партії в ХІХ ст. (1815—1896. р.) Стор. 67. 16°. Ціна 40 сот.

— **Послідній „Комар“** мимо морозних ночей і пустої — як признає ся — кишені, здорово виглядає і жалить, колить гакату і капаню Ідовитим жалом. Для не-політиків має „Комар“ спору жменю смішків з щоденного життя. Головно ілюстрації влучно схоплені на папір і варта бачити, як на одній з них ділять шляхтич заюмогу між голодуючих мазурів і руских мужиків. З одної сторони мазур, добре одітий і з товстою пикою, наставив мішок, в який кидає ему шляхтич великий бохонець хліба. З другої сторони руский мужик, висохлий як тріска, в подертій сорочині, босий і простоволосий витягнув благуючо руку по подавану ему чвертку хліба, погризеного мабуть мишами. Під ілюстрацією стоїть напис: „Схід і захід або кравва поміж для голондних“.

Телеграми

з дня 26. вересня.

Відень. Нинішнє засіданє палати послів почало ся о год. 1/4 на 12. По відчитаню впливів палата приступила до голосованя над meritum внесеня п. Плячка, яким внескодавєць домагає ся, аби міністерство війни відкликало розпорядженє, виданє в справі задержаня воєнків на 4. рік служби. Внесенє прийато.

Будапешт. Комісія для посольскої невикальности порішила 8 голосами проти 2, що послі Ріго і Лендєль мають перепросити прези-

дента гр. Куєна, якого обидили на онодішнім засіданю сойму.

Відень. N. W. Tagblatt доносить, що 500 тайних російских аґентів буде стеречи дороги, якою буде в Австрії переїздити цар Микола.

Білгород. Нововибраного посла до скупшти-ни Вальковича, самостійного радикала, убив хтось вчера в ночи.

Царгород. Порта довєсла тутешній аґенції австрійского „Льойда“, що корабель „Адрія“ вєзе динаміт для Македонцїв. При ревїзї на кораблі донєсєне показало ся неправдивим.

Царгород. Амбасадори чужих держав повідомили Порту, що ні она ні Болгария не може числити на поміч чужих держав, і вїзвали Порту, аби зробила лад в Македонї і Трації, та зарадича дальшому невинному проливу крови.

Надіслане.

Спеціалїст недуг горла і грудий

Др. ЕВГЕН ОЗАРКЕВИЧ

довголітній лікар клінічний і заведеня лічничого в Шавняци, ординує постійно у Львові, ул. Корняків ч. 1, II пов. (Народний Дім). 11(80-80)

ФІЗИКАЛЬНО-ДИЄТЕТИЧНА ЛІЧНИЦЯ

д-ра Тарнавского

в Косові (за Коломиєю), ст. зел. Заболотів отворена до кінця жовтня. 66 (10-10)

Гамбург-Новий Йорк Гамбург-Галіфанс (Канада)

Відїзди кораблів два рази на тиждєнь. Про відїзди до Галіфанс повідомить ся в належитім часї. Осїнній плян скорих і почтових пароходів:

16. вересня	Мольтє
18. „	Патріція
23. „	Фірт Бізмарк
25. „	Фенція
28. „	Дайтшлянд
30. „	Бліхєр
2. жовтня	Преторія
7. „	Авґустє Вікторія
9. „	Граф Вальдерзе
16. „	Паляція
23. „	Мольтє
30. „	Пенсильванія
31. „	Дайтш янд
4. падолїста	Авґустє Вікторія
6. „	Патріція
13. „	Бліхєр
20. „	Преторія
27. „	Граф Вальдерзе
4. грудня	Мольтє
11. „	Дайтшлянд
11. „	Пенсильванія
18. „	Патріція
25. „	Бліхєр

По всякі інформації, як ціни переїзду, до-рогу, належить звертати ся до нашої державно-концєсноюваної фірми, котра на всякі запитаня у всіх мовах дає точні відповиди.

З поважанєм

Фальк і С-ка

65(4—17)

Falck & Co. Hamburg, Brandsende 23a.

Неустаюча Гіперпродукція

Ще більше однак в застрашаючих до неї відносинах ествуючий слабий попит

Полекші в сплатах після умови

При плаченю готівкою 3% опусту

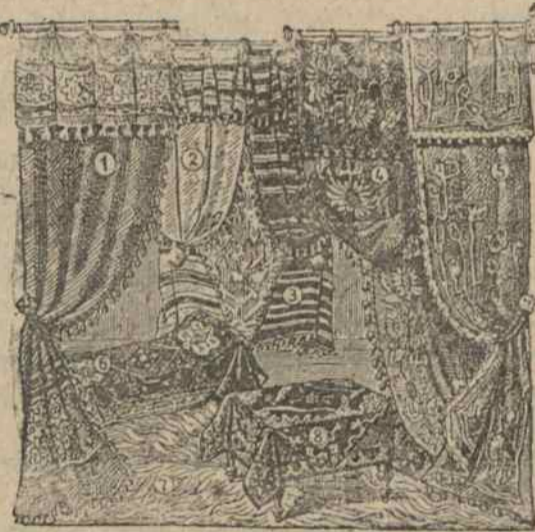
Повної готівки не вимагає ся

Полекші в сплатах після умови

нагромадили в численних фабриках і на ринках величезні запаси товарів, через також систему і поклік: „повної готівки не вимагає ся“ і „полекші в сплатах можливі“ догідні.

що їх ціни так упали, що нині незвичайно дешево можна вже набути доброї якості дивани, портїєри, хїдники, капи на столи і ліжка, коци, ковдари, лінолеум, церати і різні предмети декорацийні і люксусові, як також білизну мужєску і жіночу та інші потрібні артикули, а то тим лєкше повинно бути для ВПов. Пана набуванє таких річий, бо ВПов Пан може собі сплату вигідно розложити.

Наша загально звієна, а головнє в Галїчїні почєство знана фірма, яка прийала собі яко засаду пр давати товари добрі бо без конкуренції низьких цінах, прийала собі

Портїєри штука кор. 130, 2, 3, і више.
Хїдники метр по 30, 50 70 сот. і више.
Дивани кімнатні 200/300 по кор. 11, 14, 18 і више.

Фіранки коронкові пара кор. 250, 4, 6 і више.
Кількасот рєшток хїдника по цінах казочних.
Дивани церковні і перед вїктарї в великім виборї

Дивани стїнні 140/200 по кор. 6, 8, 10 і више.
Коци флянєльові 150/200 по кор. 4, 6, 8 і више.
Капи на стїл по кор. 350, 5, 7 і више

Диваники перед ліжка по кор. 140, 2, 3 і више.
Капи на ліжка по кор. 4, 6, 8 і више.
Лїнолеум і церати в великім виборї.

Крім тих више наведєних, поручаємо головнє наш богато заосмотрений склад знаменитих родів портїєри, фіранки коронкових, стор апалїційних, кашпїш, хїдників овїяних і кофєсових до нїмат, на сходи і на корїтарї, дальше церковних диванів і перед вїктарї, диванів до сїнїлиць, до їдальнї і до дїточих кімнат, диванів стїнних і диванків перед ліжка і „анґор“, коци флянєльових і позилїних систєзм проф. Еґєра, коци до подорожї, кондєр, капи на ліжка, на столи, макатів і як взагалї великих артикулів декорацийних. Великий запас правдивих перекїх і орієнтальних диванів по цінах без конкуренції низьких.

Ждаючи кредиту, конєчно треґа вперєд нас устно або письмєнно повідомити, на які товари рефлєктує ся, та в який спосіб дотична квота має бути сплачена. В цілї доконалї потрібного закупа, просимо ласкаво звернути ся до нас лично, а коли мєшкєє ся поза Львовом а приїзд до нас не буде вигідний, просимо ласкаво звернути ся до нас листовно.

За надїсланєм почтєвою маркї на 10 сот шлємо на заданє наш богато ілюстрований цїнник диванів, портїєри, фіранок, хїдників, церат, лінолеум, нагортєк на отоманї, накрївал на столи і ліжка, коци до подорожї і до санон, дерєк на конї, ковдєр, го-бєлінів, макатів та інших декорацийних товєрів, біля мужєского, дамского і дїтинячого, шї-фонів, полотна, біля столового та інших потрібних артикулів.

Листи і замовленя належить адресувати:

Товаровий Дім „Au Louvre“ у Львові, ул. Сикстуска 6. (пасаж Гавсмана). 63 (4-19)